

Naam: M. Roordink/A. Dohmen
Datum: 14 maart 2022
Team/teamonderdeel: Adviespool/Advies

Collegevoorstel

Onderwerp	Subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 29 maart 2022
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo stelt een subsidieregeling klimaatmaatregelen Almelo in. Dit is een onderdeel van de Almeloze Klimaatadaptatiestrategie die in juni 2021 door de raad is vastgesteld. Inwoners, scholen, bedrijven en corporaties kunnen subsidie aanvragen om maatregelen op eigen terrein te treffen om te helpen om Almelo klimaatrobuuster te maken. Tot en met 2030 is er jaarlijks € 100.000 beschikbaar, inclusief een budget om jaarlijks acties of campagnes uit te voeren om de regeling onder de aandacht te houden. De subsidie kan vanaf 1 april 2022 via de website van de gemeente aangevraagd worden.

Voorgesteld besluit

1. De subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo (Intern-2281494) en tabellen met te subsidiëren maatregelen (tabel 1, Intern-2281495, en tabel 2, Intern-2281497) vast te stellen;
2. De huidige regeling voor groene daken (collegevoorstel BenW - 1302022) in te trekken;
3. Voor de regeling Klimaatmaatregelen Almelo jaarlijks, vanaf 2022 tot en met 2030, een bedrag van € 100.000 ter beschikking te stellen, met een subsidieplafond van €90.000;
4. Jaarlijks acties of campagnes uit te voeren om de regeling onder de aandacht te houden en hiervoor €10.000 van het beschikbare budget te reserveren;
5. Het jaarlijkse bedrag voor € 75.000 te dekken uit de stelpost klimaatadaptatiefonds (kostenplaats 174016) en voor € 25.000 uit het taakveld riolering (kostenplaats 172113);
6. De aanvraag voor subsidie te laten verlopen via de website van Almelo en deze zo veel als mogelijk te automatiseren;
7. Voor het jaar 2022 een additioneel bedrag van €10.000, te dekken uit W39741112 (programma Duurzaamheid), ter beschikking te stellen voor de uitvoering van deze subsidieregeling door het KCC;
- 8a. Het hoofd KCC te mandateren voor de uitvoering van de subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo (Intern-2281494) met de mogelijkheid van verlening van ondermandaat aan de manager KCC, de coördinator KCC/ de (senior) medewerker klantcontact. Dit mandaatbesluit op te nemen in het algemene mandaatregister.
- 8b. Het hoofd KCC te mandateren voor de uitvoering van artikel 3 lid 2 en artikel 11 (hardheidsclausule) van de subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo (Intern-2281494) met de mogelijkheid van verlening van ondermandaat aan de manager KCC. Dit mandaatbesluit op te nemen in het algemene mandaatregister.

9. De raad hierover te informeren met de raadsbrief "Subsidieregeling klimaatmaatregelen Almelo" (Raad-2207155).

Inleiding

De gevolgen van verstedelijking en klimaatverandering zijn meer en meer merkbaar. Warmtere records worden gebroken, en juist ook in Almelo op de hoge zandgronden zorgen langdurige droogteperiodes de laatste jaren voor steeds meer problemen. Daartegenover leiden hevige stortbuien regelmatig tot ernstige overlast, met name in de bebouwde kom. Klimaatverandering is een feit en dus zetten we ons in om de gevolgen daarvan, zoals te veel water, droogte en hitte tot een minimum te beperken.

De raad heeft het college op 30 juni 2020 via de motie "Regenton als instrument voor afkoppelen" gevraagd om in de adaptatiestrategie een voorstel op te nemen om inwoners te motiveren hun tuin te ontstennen. Dit is in de Almelose Klimaatadaptatiestrategie verwerkt door in te zetten op samenwerken en stimuleren.

In het politieke beraad van 30 maart 2021 over de Almelose Klimaatadaptatiestrategie gaven de aanwezige inwoners op hoofdlijnen aan dat beperkte overlast bij extreem weer acceptabel is, dat ze graag meer groen willen en dat ze zelf ook bereid zijn om de handen uit de mouwen te steken. Verder ontvangen zij graag van de gemeente informatie wat ze kunnen doen en een helpende hand. De stimuleringsregeling en het uitvoeren van acties/campagnes in de wijken kan hier aan bijdragen.

Op 22 juni 2021 heeft de raad de Almelose Klimaatadaptatiestrategie 2021 t/m 2025 vastgesteld. Zie raadsbesluit met kenmerk Raad-2106642. In deze strategie staat aangegeven hoe we als Almelo om willen gaan met de effecten van de klimaatverandering. Klimaatadaptatieve maatregelen nemen we als gemeente niet alleen. Een groot deel van de stad is in particulier eigendom, circa 70% van het stedelijk gebied, en om te werken aan een klimaatrobuust Almelo hebben we iedereen nodig. Een onderdeel van de Almelose Klimaatadaptatiestrategie is het stimuleren van inwoners, bedrijven en corporaties om klimaatmaatregelen te nemen op eigen terrein. In de periode 2022 t/m 2030 is hiervoor jaarlijks € 75.000 vanuit de stelpost klimaatadaptatiefonds (kostenplaats 174016) ter beschikking gesteld.

In het huidige Programma Water en Riolering is per jaar een bedrag van € 25.000 opgenomen om de aanleg van groene daken te stimuleren. Dit Programma Water en Riolering is op 25 januari 2022 door de raad vastgesteld (Raad-2106929). Ook het werken aan een klimaatrobuuste inrichting door het ontstennen en vergroenen is een ambitie uit het Programma Water en Riolering.

Inhoud subsidieregeling op hoofdlijn:

Algemeen:

De regeling heeft als primair doel om te werken aan bewustwording over de effecten van klimaatverandering en inwoners, bedrijven en scholen te stimuleren om klimaatmaatregelen te treffen op eigen terrein. De regeling is zo eenvoudig mogelijk gehouden, voor zover dit mogelijk is binnen de wettelijke regelgeving en de voorwaarden die aan een regeling worden gesteld.

Uitgangspunten:

1. Eenvoudige toepassing van de maatregel en niet bedoeld om innovaties te stimuleren. Het is bedoeld voor particulieren die zelf het initiatief nemen en willen helpen om de effecten van de klimaatverandering te beperken (geen voorlopers, geen critici);
2. Er wordt apart budget gereserveerd voor particulieren en scholen/bedrijven om te voorkomen dat het gehele budget door scholen of bedrijven wordt opgeslokt;
3. Afkoppelen van daken is niet het primaire doel van de regeling. Het (deels) afkoppelen van een dak en aansluiten op een bergende voorziening zoals bijvoorbeeld een regenton of infiltratiekrat valt binnen de regeling omdat dit bijdraagt aan het doel om hemelwater te bergen op particulier terrein. Dat hiervoor een dak (deels) wordt afgekoppeld is een welkome bijvangst;

Beoogd effect

Inwoners, scholen en bedrijven bewust maken van de effecten van klimaatverandering en stimuleren om maatregelen te nemen op eigen terrein die helpen om te werken aan de klimaatdoelstellingen uit de Almelose Klimaatadaptatiestrategie. Dit sluit aan bij het doel uit het programma Duurzaamheid dat de openbare ruimte in 2022 beter is voorbereid op en bestand tegen wateroverlast en hittestress.

Aan welke doelen uit de Klimaatadaptatiestrategie draagt de regeling bij?

- Beperken regenwateroverlast;
- Vergroten van de sponswerking van de bodem;
- Verminderen van hittestress;
- Werken aan bewustwording over de effecten van klimaatverandering.

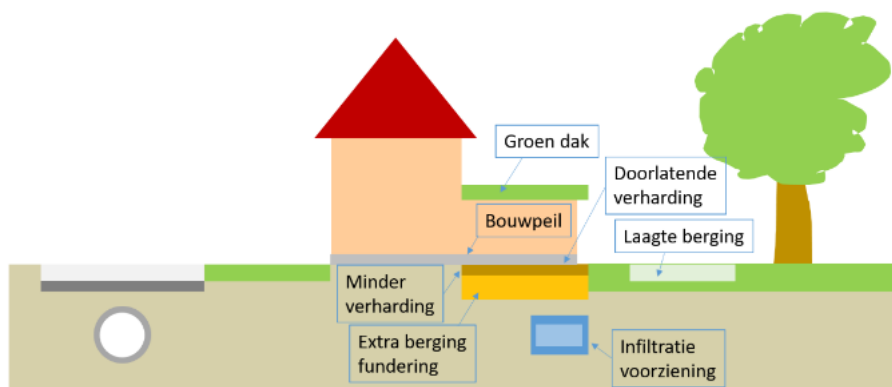
Zijn er neven doelstellingen?

- Verbeteren biodiversiteit.

Waarom willen we dat in kader van de doelstellingen?

1. Doordat (een deel van het) regenwater vanaf het particulier perceel niet naar het openbare riool afvoert, ontstaat in het openbare systeem/gebied meer ruimte om extreme buien te verwerken en daarmee regenwateroverlast te voorkomen;
2. Als particulieren regenwater infiltreren in de tuin of laten verdampen vanaf een dak, gaat er (veel) minder water naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie;
3. Als het rioolstelsel minder regenwater hoeft te verwerken, treden de overstorten minder vaak in werking. Hierdoor neemt de vuiluitworp naar het oppervlaktewater af;
4. Als particulieren regenwater infiltreren in de tuin wordt de grondwatervoorraad aangevuld en dat helpt om droogteschade te beperken;
5. Als particulieren water bergen op eigen terrein kunnen zij het water in droge perioden gebruiken om bijvoorbeeld de tuin te sproeien. Daarvoor hoeft dan geen (kostbaar) drinkwater gebruikt te worden;
6. Als particulieren op eigen terrein verhard oppervlak vervangen door groen en minder hitte-afgevend materialen gebruiken, zal de directe omgeving van de aanvrager minder snel opwarmen en zal er minder hittestress zijn. Daarmee wordt het ongemak door hitte beperkt;
7. Als particulieren op eigen terrein verhard oppervlak vervangen door groen en rekening houden met flora en fauna zal de biodiversiteit in de stad toenemen;
8. De inwoners worden zich bewust om ook zelf ook in actie te komen om de effecten van de klimaatverandering te beperken en biodiversiteit te bevorderen.

Principe maatregelen

Argumenten voor

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

In het programma Duurzaamheid is het volgende doel opgenomen: In 2022 is de openbare ruimte in Almelo beter voorbereid op en bestand tegen wateroverlast en hittestress. Met de stimuleringsregeling Klimaatmaatregelen Almelo geven we mede invulling aan dat doel.

1.2 De raad heeft opdracht gegeven om dit uit te werken

Het opstellen van de stimuleringsregeling is in overeenstemming met de besluitvorming over de Almelse Klimaatadaptatiestrategie (Raad-2106642). De maatregelen dragen bij aan de doelen die we willen bereiken.

1.3 Werken aan bewustwording helpt ons om Almelo klimaatrobuust te maken

Door het verstrekken van een subsidie voor klimaatmaatregelen op particulier terrein werken we aan bewustwording bij onze inwoners, scholen en bedrijven over de effecten van de klimaatverandering. Een groot deel van het stedelijk gebied is in particulier bezit en de ervaring is dat onze inwoners en bedrijven een zetje in de rug nodig hebben om mee te helpen om Almelo klimaatrobuust te maken. Het gaat niet vanzelf en de gemeente kan het niet alleen.

1.4 De regeling is eenvoudig

Bij de regeling zit een tweetal tabellen met maatregelen welke subsidiabel zijn. Voor de meeste maatregelen staat een vast subsidiebedrag en moet alleen een foto van de oude en de nieuwe situatie, aangevuld met een bewijs van gemaakte kosten, 6 maanden worden bewaard. Uitbetaling van subsidiebedragen groter dan €200,- vindt plaats na aanleg en pas na digitale aanlevering van de betaalbewijzen hiervoor. Door te werken met vaste bedragen kunnen we de afhandelingkosten minimaliseren. De bedragen zijn ingeschat op basis van ervaringen van andere gemeenten. Indien nodig kunnen we de tabel en de bedragen aanpassen op basis van de ervaringen die we opdoen met de regeling. De regeling en uitvoering wordt in het najaar van 2022 geëvalueerd.

2.1 Het stimuleren van groene daken is geïntegreerd in de nieuwe regeling

Sinds 2013 kent Almelo een stimuleringsregeling voor groene daken. Deze regeling is geïntegreerd in de nieuwe regeling Klimaatmaatregelen Almelo. De bestaande kan dus opgeheven worden. Gelijktijdig met het integreren is overeenkomstig een toezegging aan de raad de minimale oppervlakte verlaagd van 20 m² naar 5 m² en is het aanvragen nu sterk vereenvoudigd.

3.1 De financiën zijn geregeld

De jaarlijks benodigde financiële middelen zijn al beschikbaar gesteld. Het bedrag betreft een plafondbedrag, er is dus geen risico dat het extra geld gaat kosten. Uit het beschikbare bedrag wordt €10.000 gereserveerd voor jaarlijkse acties of campagnes, om de regeling onder de aandacht te houden (zie ook argument 4.1). Het plafondbedrag voor daadwerkelijke subsidies komt hiermee op €90.000.

4.1 De regeling blijft onder de aandacht

Om te voorkomen dat de stimuleringsregeling "uit het zicht raakt" willen we een campagne of acties uitvoeren. Voor het uitvoeren van de acties is jaarlijks € 10.000 gereserveerd binnen het beschikbare budget van de regeling.

6.1 Door automatiseren kunnen de interne uren worden beperkt

Het aanvragen van de subsidie kan alleen digitaal via onze website. Het controleren en afhandelen van de aanvraag zal zo veel als mogelijk worden geautomatiseerd. Er zal steekproefsgewijs gecontroleerd worden hoe het loopt met de subsidieaanvragen en of er iets aangepast moet worden.

8a/b 1 De uitvoering van de subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo wordt gedaan door het KCC.

Door de uitvoering van subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo middels mandaat bij het KCC neer te leggen kan efficiënte besluitvorming plaatsvinden. Voor subsidiëring die binnen de

beleidsregels en de bijbehorende tabellen past vindt ondermandaat plaats tot de (senior) medewerker klantcontact.

In geval artikel 3 lid 2 en artikel 11 (hardheidsclausule) van de subsidieregeling van toepassing zijn is ondermandaat mogelijk tot de teamleider KCC. Zo kunnen, op basis van artikel 3, lid 2 van de subsidieregeling, bijvoorbeeld maatregelen die niet in de tabel staan, maar wel gelijkwaardig zijn en/of voldoen aan het gedachtegoed van de regeling, door het hoofd KCC/ de teamleider KCC worden gehonoreerd zonder dat daar een collegevoorstel voor opgesteld moet worden. Vanwege het ontbreken van technisch-inhoudelijke deskundigheid bij het KCC dient hier wel een advies vanuit Uitvoering Fysiek aan ten grondslag te liggen.

Kanttekeningen

6.1 Het kost personele capaciteit

Het afhandelen van aanvragen voor subsidie kost personele capaciteit. Daar ontkomen we niet aan. De beschikbare capaciteit is gering en door het aanvraagproces zoveel als mogelijk te automatiseren kunnen we de benodigde capaciteit minimaliseren.

6.2 Aantal aanvragen inschatten is zeer lastig

De tijd die we moeten besteden aan het afhandelen van de aanvragen is afhankelijk van het aantal aanvragen. Hoeveel dat er worden is zeer lastig in te schatten. De verwachting is dat de regentonnen en de bomen populair worden en dat we zeker een paar honderd aanvragen per jaar krijgen. In de gemeente Hellendoorn zijn er in de periode maart t/m oktober 2021 115 aanvragen ingediend waarvan 80% een regenton is.

6.3 Corporaties kunnen niet aanvragen

De regeling is hoofdzakelijk bedoeld om te werken aan bewustwording. Tevens is de regeling adresgerelateerd. Per adres kan maximaal 1 aanvraag per kalenderjaar ingediend worden. Om deze redenen is de keuze gemaakt dat huurders van woningen van de corporaties gebruik kunnen maken van de regeling en de corporaties zelf niet. Dit is afgestemd met de corporaties.

Kosten, opbrengsten en dekking

De kosten voor de stimuleringsregeling ad. €100.000 per jaar voor de periode 2022 t/m 2030 worden voor € 75.000 gedekt uit de stelpost klimaatadaptatiefonds (174016) en voor € 25.000 uit het taakveld riolering (kostenplaats 172113). Het bedrag is een plafondbedrag per jaar.

De kosten van het KCC voor het (handmatig) uitvoeren van de regeling in 2022 zijn ingeschat op € 10.000 en worden gedekt vanuit het programma Duurzaamheid. Naar verwachting zal het proces eind 2022 automatisch verlopen en is slechts sporadisch handwerk nodig.

Uitvoering

Het is belangrijk om in het voorjaar te starten met de regeling omdat dan de tuinen worden klaargemaakt voor het komende jaar.

Na besluitvorming worden de volgende acties uitgevoerd:

1. De regeling wordt in de website van Almelo geïntegreerd en zoveel als mogelijk geautomatiseerd;
2. De automatisering zal eind 2022 volledig operationeel zijn. Tot die tijd wordt het nog deels "handmatig" door het KCC uitgevoerd;
3. Het KCC is geïnformeerd over de regeling en er wordt voor de medewerkers een FAQ gemaakt;
4. In overleg met communicatie wordt een plan van aanpak gemaakt voor de jaarlijkse campagnes en acties;
5. De tabel met te subsidiëren maatregelen wordt aan het einde van 2022 geëvalueerd en indien nodig aangepast.
6. De huidige regeling groene daken wordt verwijderd van de website zodra de nieuwe regeling online is.

Bijlagen

- Subsidieregeling Klimaatmaatregelen Almelo 2022 (Intern-22814940)

- Tabel 1: subsidieregeling klimaatmaatregelen Almelo (huiseigenaren en huurders) (Intern-2281495)
 - Tabel 2: subsidieregeling klimaatmaatregelen Almelo (bedrijven en scholen) (Intern-2281497)
 - raadsbrief "Subsidieregeling klimaatmaatregelen Almelo" (Raad-2207155)
-

Procesinformatie

Intern overleg

De stimuleringsregeling is opgesteld en afgestemd met medewerkers van Uitvoering Fysiek, de Adviespool, KCC, I&A en C&A. Het collegevoorstel is afgestemd met het hoofd KCC en met de programmamanager Duurzaamheid.

De stimuleringsregeling is op 24 januari 2022 in de stuurgroep Fysiek is besproken.

Afstemming met portefeuillehouder

Het collegevoorstel is afgestemd en akkoord bevonden door de portefeuillehouder Programma Duurzaamheid.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Door communicatie wordt een persbericht opgesteld.

Daarnaast wordt het bekend gemaakt via de gemeentepagina, via het elektronisch gemeentebled en de gemeentelijke website.